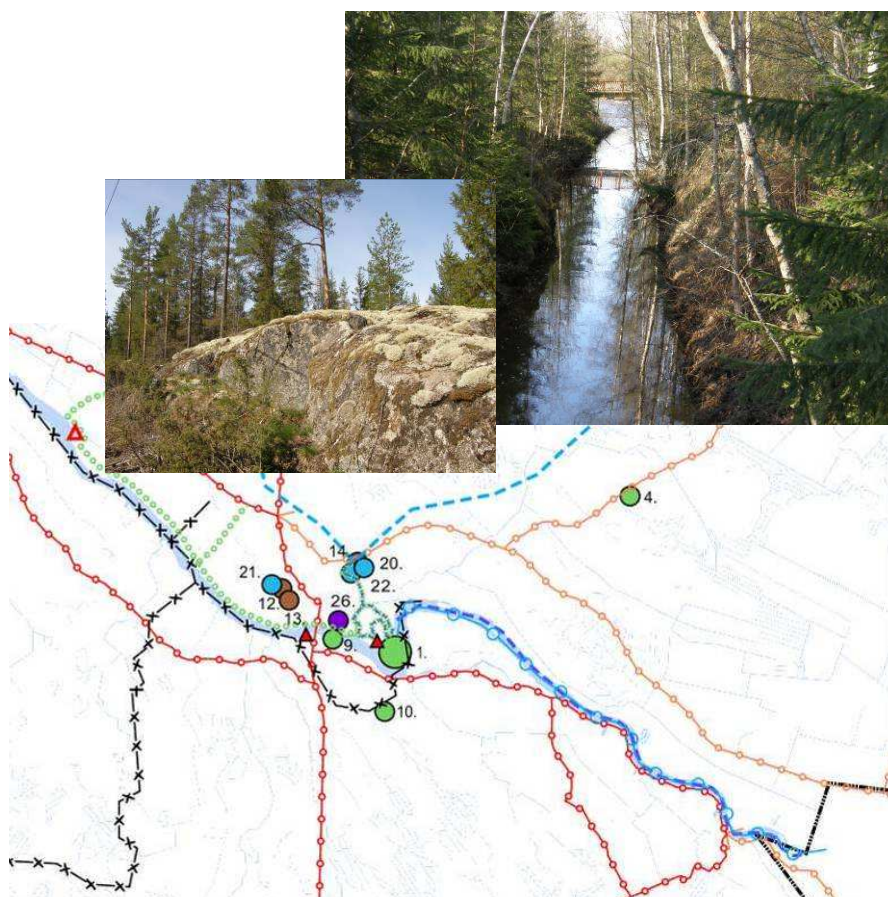

ALAVIESKA

Reitistöjen yleissuunnitelma

Selostus

Oulussa 20.5.2009

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	4
2 LÄHTÖKOHDAT	5
2.1 Maakuntakaava	5
2.2 Kehityskuvatyö	6
2.2.1 Alavieskan maisema	6
2.2.2 Alavieskan virkistys	6
2.2.3 Liikenne	7
3 YLEISSUUNNITELMA	8
3.1 Kehityskuvassa asetetut tavoitteet, määräykset ja toimenpiteet virkistysalueiden osalta	8
3.1.1 Kehityskuvan tavoitteet	8
3.1.2 Kehityskuvan määräykset	9
3.1.3 Kehityskuvan toimenpiteet virkistysalueiden osalta	10
3.2 Reitistöjen yleissuunnitelma	10
3.2.1 Virkistys- ja liikuntakohteet	11
3.2.2 Sisä- ja ulkoliikuntatilat	11
3.2.3 Kulttuurikohteet	12
3.2.4 Reitit	12
3.2.5 Reittitarpeet	13
3.2.6 Muuta	14
4 REITISTÖSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN	15

Liitekarta: Reitistöjen yleissuunnitelma

1 JOHDANTO

Alavieskaan on tehty vuoden 2008 aikana maankäytön kehityskuvatyö. Työn tarkoituksena on ollut tutkia, suunnitella ja ennakoida Alavieskan kunnan maankäyttöä kaavaa kevyemmällä, strategisella kehityskuvatarkastelulla. Kehityskuvatyön avulla on hahmotettu kehityksen tavoitteet ja tutkittu tarkemman osayleiskaavoituksen tarpeet sekä kiireellisyysjärjestys. Samalla määriteltiin Alavieskan kunnan maankäytölle pitkän aikavälin tavoitteet. Kehityskuvan avulla voidaan kaavoituksen lisäksi ohjata kunnan tulevaa maanhankintaa, kehityshankkeita, investointeja sekä kuntataloutta.

Kehityskuvatarkastelussa on edetty lähtötietojen kokoamisen kautta maankäytön tarpeiden analysointiin ja tavoitteisiin. Sen jälkeen on luotu vaihtoehtoisia kehitysnäkymiä Alavieskan kunnalle. Valitusta vaihtoehdosta työstettiin lopullinen kehityskuva, visio.

Yhtenä kehityskuvan teemana oli virkistys. Kehityskuvatyön aikana huomattiin, että kunnassa on runsaasti virkistysmahdollisuuksia sekä reitistöjä, mutta niistä ei ole yhteen paikkaan koottua tietoa. Työn aikana katsottiin tärkeäksi koota reitistöt omaksi selvitykseksi, jotta saadaan kokonaiskuva kunnan virkistysreittien olevista yhteyksistä sekä tulevista tarpeista. Reitistöt tulee huomioida myös tulevissa kaavoissa. Kehityskuvatyön aikana todettiin, että kuntaan ei tulla tekemään koko kuntaa kattavaa osayleiskaavaa, vaan osa-alueittaisia kaavatarkasteluja. Tämän vuoksi reitistöasiat päätettiin erottaa omaksi lisätyökseen, jotta saadaan pohja tulevien kaavatöiden virkistys- ja reitistölinjauksille.

Reitistöjen yleissuunnitelma on yleistasoinen esitys koko kuntaa koskevista yhteyksistä ja yhteystarpeista, jotka tulee huomioida kaavatöissä. Lopputulos ei ole tarkka suunnitelma, koska reittien tarkkaa sijaintia ei pystytä yleissuunnitelmassa määrittämään. Tämän vuoksi ei puhuta varsinaisesta reitistösuunnitelmasta, vaan yleissuunnitelmasta. Reitistöjen yleissuunnitelman pohjalta voidaan tehdä tarkempaa reittisuunnittelua.

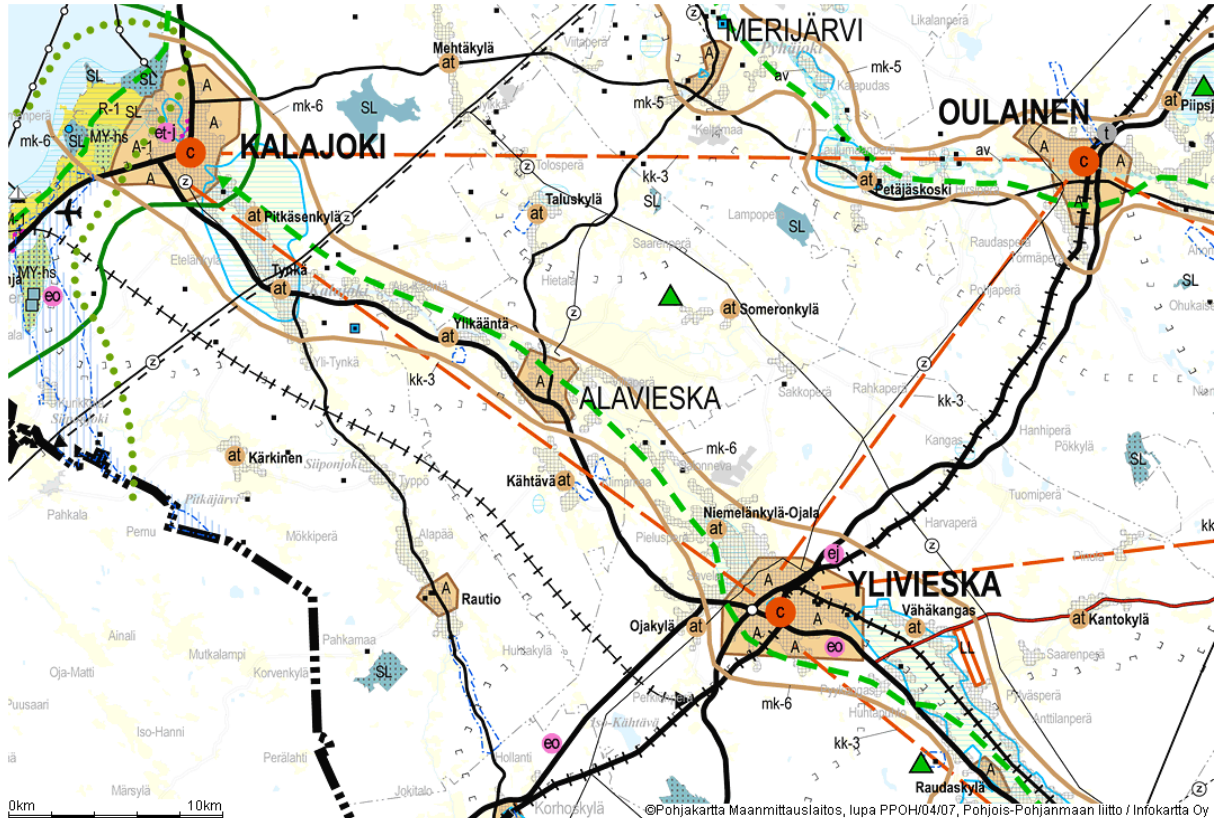
Reitistöjen yleissuunnitelma on tehty niin, että sitä voidaan päivittää säännöllisin väliajoin tai tarvittaessa. Reitistösuunnitelman tekoon on saatu tietoja Lipas-järjestelmästä, kunnan nettisivuilta, kohteita esittelevistä materiaaleista sekä kunnan teknisestä toimesta. Apuna ovat olleet myös Alavieskan Viri (Asko Eerola) ja Kari Marjakangas moottorikelkkareitistöjen osalta.

Kuvan lähde: Kähtävän kyläyhdistys ry
(<http://www.kahtava.net>)

2 LÄHTÖKOHDAT

2.1 Maakuntakaava

Alavieska kuuluu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan, jonka maakuntakaava ohjaa alueen tarkempaa suunnittelua. Maakuntakaavassa alueelle on osoitettu seuraavat viherverkkoa koskevat merkinnät:

← → Kalajoelta jokivartta ylöspäin on osoitettu viheryhteystarve. Viheryhteystarvemerkintä kulkee Alavieskan taajaman läpi. Tämä on tavoitteellinen ulkoilun runkoreitistö viheralueineen, johon sisältyy sekä olemassa olevia että kehitettäviä ulkoilu-, pyöräily- ja melonta- ym. reittejä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata virkistysalueiden ja -reittien seudullinen jatkuvuus ja kehittäminen sekä liittyminen virkistyskeskuksiin, suojelualueisiin ja kulttuuriympäristöihin.

▲ Alavieskan Someronkylälle on merkitty seudullisesti merkittävä virkistys- ja matkailukohde, Lumikurun hiihtokeskus.

□ □ □ □ □ Lisäksi alueella kulkee moottorikelkkareittejä, jotka maakuntakaavaan merkittyinä tarkoittavat joko olevia tai suunniteltuja pääreittejä.

Nämä merkinnät ovat olleet lähtötietoina reitistöjen yleissuunnitelmalle. Muut maakuntakaavan merkinnät on huomioitu kehityskuvatyössä ja tullaan huomioimaan tarkemmin kaavatöissä.

2.2 Kehityskuvatyo

2.2.1 Alavieskan maisema

Kehityskuvatyön mukaan Alavieskan maiseman peruselementtejä ovat luode-kaakko - suunnassa kunnan halkaiseva Kalajoki, joen partaalle muodostunut kirkonkylä sekä alava ja avoin jokilaakso kirkonkylän ulkopuolella joen ylä- ja alajuoksulla. Kunnan eteläisiä osia leimaa maaperän soistuneisuus, pohjoisosia metsäiset kalliot. Kyläalueet sijoittuvat viljelysten keskelle, teiden tai pientenkin vesistöjen äärelle. Kalajokeen laskee lukuisia luonnonoja sekä rakennettuja kuivatuskanavia. Jokilaakso on tulvaherkkää.

2.2.2 Alavieskan virkistys

Kehityskuvatyön mukaan Alavieskan asukkailla on verraten hyvät virkistysmahdollisuudet, vaikka harrastusmahdollisuuksia voidaan kritisoida yksipuolisuudestaan: niissä painottuu liikunta. Urheilutiloja löytyy koulujen yhteydestä keskustaaajamasta: Alavieskasali ja Kirkonkylän koulun sali sekä urheiluseura Virin urheilutalolta. Virin talon yhteydessä ovat voimailutilat sekä uusi nuorisotila. Keskusurheilukenttä sijaitsee Kirkonkylällä Virin maastossa.

Taluskylällä sijaitsee Linnakallion yksityisessä omistuksessa oleva toimintakeskus ja Someronkylällä Lumikurun hiihtokeskus, jolla on seudullistakin merkitystä. Linnakallio on suunnattu pien- ja erityisryhmien käyttöön. Alue soveltuu erilaisten tilaisuuksien järjestämiseen sekä vapaa-ajanviettoon ja majoitukseen. Linnakallio on omistajansa unelma alueesta, jossa ihminen lepää, virkistyy ja hiljentyy. Lumikurun ulkoliikuntakeskus sijaitsee Someronkylällä, ja siellä on urheilun lisäksi mahdollista suunnistaa ja patikoida. Someronkylällä sijaitsee myös Petäjälammen alue, jossa voi retkeillä, patikoida, kalastaa, soutaa, uida (talvisin avannossa) sekä sauna ja grillata. Lumikurussa ja lähimaastoissa löytyvät lisäksi:

- suunnistumahdollisuus ja kiintorasteja
- ampumaratoja; haulikko-, luodikko-, hirvi- ja pienoiskivääriradat sekä valaistu ampumahiihtostadion
- sisätiloissa ilma-aserata
- kuntoratavälineitä
- marja- ja sieniretkiin sopivat metsämaastot

Lisäksi valaistuja latuja on eri kylillä 6 kappaletta, jääkiekkokaukaloita 5 kpl ja tenniskenttiä 3 kpl. Uimapaikkoja löytyy eri puolilta kuntaa mm. Alavieskajärven uimapaikka (alueella on myös laavu) sekä Kähtävän uimapaikka Palostentiellä, jonne Kähtävän kyläyhdistys on rakentanut laiturin ja pukukopin. Rilkkeen montun uimapaikka sijaitsee noin 3 kilometrin päässä Kirkonkylältä Someronkylälle päin.

Erilaisia retkeilyyn ja ulkoiluun sopivia kohteita on niin ikään eripuolilla kuntaa. Anttilanrannan virkistysalue ja Pappilanniemen virkistys- ja ulkoilualueet sijaitsevat Alavieskan keskustassa Kalajokivarressa.

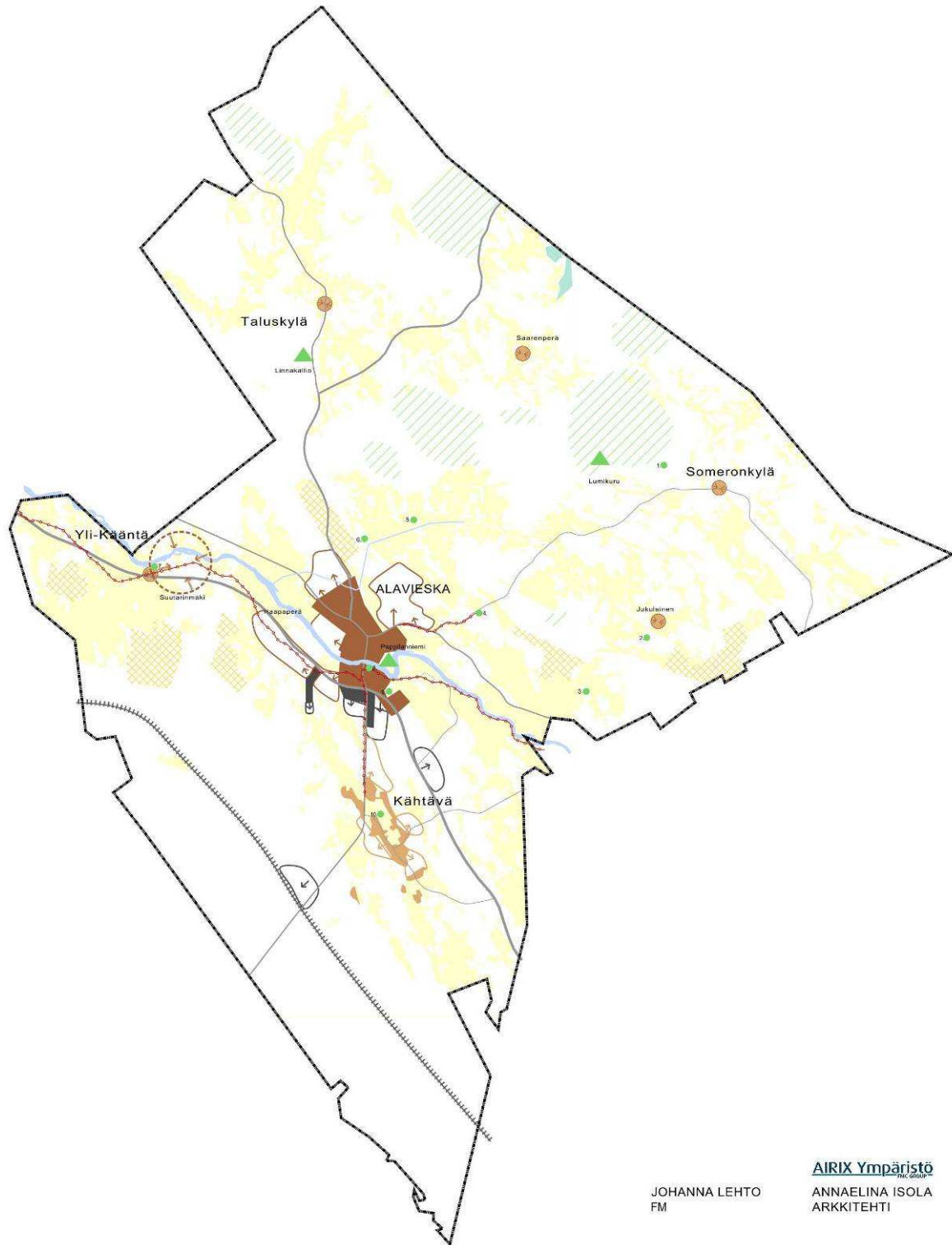
Ryökönkankaan aarnimetsä ja luontopolku sijaitsevat Taluskylän ja Someronkylän yhdystien varrella. Alueella on mm. aarnimetsämäistä puustoa ja se on hyväksytty suojelualueeksi vuonna 1994. Jussilan kämpä sijaitsee Kähtävän kylältä etelään, ja siellä voi yöpyä. Kämpälle on suunnitelmassa osoittaa vanha "Piimäpolku" retkeilyreittinä.

Huomionarvoista on se, että valtaosa Alavieskan retkeilykohteista on kyläyhdistysten perustamia ja ylläpitämiä.

2.2.3 Liikenne

Kehityskuvatyössä käsitellyt liikenneasiat liittyvät osaltaan virkistykseen, koska kehityskuvatyössä keskeiseksi kehittämisen kohteeksi nostettiin kevyenliikenteen reittien lisääminen kirkonkylän läheisyyteen. Työn aikana nousi esille myös tarve kyläkoulujen lakkauttamisen jälkeen rakentaa kevyenliikenteen väylä Kähtävän ja kirkonkylän välille.

ALAVIESKAN KEHITYSKUVA

3 YLEISSUUNNITELMA

3.1 Kehityskuvassa asetetut tavoitteet, määräykset ja toimenpiteet virkistysalueiden osalta

3.1.1 Kehityskuvan tavoitteet

Kehityskuvassa on kirjattu Alavieskan kunnan visio vuodelle 2025:

Alavieska on vuonna 2025 elinvoimainen ja virkeä asumis- ja työpaikkakunta kahden naapurikaupungin vaikutuspiirissä. Se on noin 3 000 asukkaan kotikunta, joka tarjoaa asukkailleen hyvät peruspalvelut, houkuttelevan asuinympäristön sekä monipuoliset virkistysmahdollisuudet, joita hyödyntävät myös lähiseudun asukkaat. Alavieska tunnetaan vahvasta maataloudesta sekä puu- ja metalliteollisuudesta.

Kehityskuvassa kunnan erityisinä vahvuuksina on pidetty monipuolisia liikuntapalveluita ja hyvää kirjastoa. Mahdollisuuksiin taas on laskettu vielä löytämättömät tai hyödyntämättömät virkistysmahdollisuudet. Tavoitteiksi virkistykseen osalta on asetettu, että Alavieskaan laaditaan reitistöjen yleissuunnitelma. Nykyiset monipuoliset liikuntapalvelut pyritään säilyttämään ja kehittämään edelleen.

Tavoitteena on myös, että kirkonkylän viihtyisyyttä parannetaan kehittämällä rakennetun ympäristön, kevyenliikenteen reitistöjen ja puistoalueiden hoitoa. Siistiin ja hyvin hoidettuun taajamakuvaan panostetaan. Jokirannan käyttöä virkistykseen lisätään ja kehitetään: Rantaan rakennetaan virkistysreitti Pappilanniemen ja Puustellintien välille. Pappilanniemen kehittäminen virkistysalueena jatkuu (hankkeen II-vaihe).

Lisäksi tavoitteena on hyödyntää olevia matkailupalveluja (Linnakallio, Lumikuru) ja tukea niiden kehittämistä. Myös muita eri puolilla kuntaa olevia pieniäkin, kyläyhteisöjen rakentamia ja ylläpitämiä virkistyskohteita kehitetään edelleen. Kalajoen läheisyyttä hyödynnetään matkailutoiminnassa. Erityisesti talvimatkailun osalta ja suurten tapahtumien yhteydessä Alavieska voi tarjota oheispalveluja.

Pappilanniemen maisemia.

3.1.2 Kehityskuvan määräykset

Kehityskuvassa on esitetty, että virkistysalueina kehitetään olevia kohteita: tärkeimmät virkistyskohteet ovat Pappilanniemi, Lumikuru ja Linnakallio. Pappilanniemi palvelee taajamaa yhdessä Anttilanrannan ja Ämmänkallion kanssa, Lumikuru ja Linnakallio ovat sekä kuntalaisten että lähialueiden, myös naapurikuntalaisten, asukkaiden virkistyskäytössä. Lumikurun alueen virkistystoimintoja on levittäytynyt myös Petäjälammen alueelle. Myös Kiikkukangas on virkistyskäytössä (nähtävyytenä kiikkukivi). Vanha kanava Alavieskanjärveltä toimii virkistysyhteytenä raviradalle ja Riikkeen montulle. Kähtävällä asutuksen keskelle jäävä Kähtävänojan varsi on alueen asukkaiden virkistyskäytössä. Saarenperältä lähtevä vaellusreitti Ryökönkankaan luonnonsuojelualueelle hyödynnetään osana muuta virkistysreitistöä. Kunnan pohjoisosien kallioiset alueet on jätetty vaellus-, marjastus- ja metsästysalueiksi sekä ns. hiljaisiksi alueiksi

Kehityskuvassa on eroteltu seudullisesti merkittävät virkistyskohteet (Lumikuru, Linnakallio ja Pappilanniemi), joita voidaan hyödyntää asukkaiden virkistyskäytön lisäksi matkailussa sekä lähialueiden matkailun yhteistyössä (mm. Kalajoen matkailun vetovoimakohteina talvisin). Kehityskuvassa on myös tuotu esille virkistysalueiden ja -kohteiden välille luotavat yhteydet, jotka muodostavat sekä pidempiä että lyhyempiä reittimahdollisuuksia. Reitit esitetään tässä yleissuunnitelmassa.

Kehityskuvassa on myös tuotu esille kymmenen paikallisesti merkittävää virkistyskohdetta. Näillä kohteilla on pääosin merkitystä lähialueiden asukkaiden virkistykselle, mutta edelleen kehitettäessä kohteilla voi olla myös matkailupotentiaalia. Kohteiden väliset yhteydet esitetään tässä yleissuunnitelmassa. Erikseen on huomioitu Järviojan kanava, joka tulee hyödyntää virkistys- ja elämyskohteena

Kehityskuvassa on myös esitetty Ryökönkankaan alue, joka kuuluu Natura 2000-ohjelmaan (luonnontilaista vanhaa kuusi-mäntysekametsää, avokallioita ja kapea kaistale metsäistä suota). Tätä aluetta voidaan hyödyntää osana viher- ja virkistysalueverkostoa. Lisäksi kehityskuvassa on huomioitu kunnan pohjoisosien muut kallioiset alueet. Nämä alueet voivat sisältää erityistä virkistysarvoa. Alueet sisältävät mahdollisia metsästys-, marjastus- ja vaellusalueita: ns. hiljaisia alueita. Kehityskuvassa on myös huomioitu, että alueiden soveltuvuus metsätalouteen voidaan huomioida metsänkäsittelyn suunnittelun yhteydessä nykyisillä käyttömäärillä. Mikäli virkistyskäyttö lisääntyy, on yhteiskäytön tarpeet huomioitava nykyistä tarkemmin.

Liikenteen osalta kehityskuvatyössä on huomioitu valtatie 27 vanhan tielinjauksen mukainen kevyenliikenteen yhteys. Tämä yhteys on tärkeä jokirantaa hyödyntävä virkistys- ja kevyenliikenteen väylä. Se jatkuu kirkonkylän itäpuolelta jokivarressa Niemelänkylän kautta Ylivieskaan.

Lumikurun ampumahiihtostadion kesällä

3.1.3 Kehityskuvan toimenpiteet virkistykseen osalta

VIRKISTYSMAHDOLLISUUDET toimenpide	vastuu- toteuttajataho	aikataulu
Reitistöjen yleissuunnitelma	Kunta	2008, kehityskuvatyön jatkona
Jokivarren virkistysreitti keskustassa (välillä silta - Puustellintie)	Tekninen toimi	2009 alkavalla valtuustokaudella (käynnistäminen)
Esteettömyyden huomiointi (keskustan reitistöt, kalastusmahdollisuudet, ym.)	Tekninen toimi	jatkuva
Pappilanniemen jatkokehittäminen ("Pappilanniemi II-vaihe")	Tekninen toimi	2009 alkavalla valtuustokaudella (käynnistäminen)
Kyläalueilla ylläpidetään olevia lähivirkistyspalveluja (kaukalot, ladut tms.)	Kunta	jatkuva

Reitistöjen laajentamista ja parantamista jatketaan reitistöjen yleissuunnitelman mukaisesti ja sitä hyödynnetään tulevissa maankäytön hankkeissa. Reitistökartat löytyvät tulevaisuudessa myös kunnan internetsivuilta.

Kirkonkylän viihtyisyyttä parannetaan kehittämällä rakennetun ympäristön, kevyenliikenteen reitistöjen ja puistoalueiden hoitoa. Siistiin ja hyvin hoidettuun taajamakuvaan panostetaan.

Virkistysalueina kehitetään olevia kohteita yhteistyössä kunnan ja muiden toimijoiden kesken. Kunnassa tärkeimmät ovat ja kehitettävät virkistyskohteet ovat Pappilanniemi, Lumikuru ja Linnakallio. Muiden eri puolilla kuntaa olevien pienten kyläyhteisöjen rakentamien virkistyskohteiden ylläpito ja kehittäminen säilyy edelleen kolmannen sektorin toimijoilla ja/tai yksityisillä.

Kalajoen matkailukeskittymän läheisyyttä hyödynnetään matkailutoiminnassa. Erityisesti talvimatkailun osalta ja suurten tapahtumien yhteydessä Alavieska voi tarjota oheispalveluja. Alavieskan elinvoimainen maatalous tarjoaa potentiaalin maatilamatkailun kehittämiseen.

Virkistykseen ja vapaa-aikaan sekä osittain myös matkailuun liittyvät maankäytön tarpeet esitetään tätä työtä seuraavassa Alavieskan reitistöjen yleissuunnitelmassa. Aluevaraukset merkitään tuleviin osayleiskaavoihin ja niiden toteutumista ohjataan myös muiden maankäytön ohjauskeinojen avulla.

3.2 Reitistöjen yleissuunnitelma

Reitistöjen yleissuunnitelmakartalle on merkitty virkistys- ja liikuntakohteet, taukopaikat sekä näitä yhdistävät reitit ja reittitarpeet. Kohteiden osalta suunnitelmassa ei oteta kantaa siihen, kuka kohteista huolehtii tai miten niiden jatkokäyttö turvataan. Tämä tehdään tarkemmissa kaavatoissa ja mahdollisesti tarkemmissa virkistysalue ja –reitissuunnitelmissa.

3.2.1 Virkistys- ja liikuntakohteet

Virkistys- ja liikuntakohteista Lumikuru, Linnakallio ja Pappilanniemi on kehityskuvatyössä katsottu seudullisesti merkittäviksi kohteiksi. Tällä tarkoitetaan sitä, että kohteita voidaan hyödyntää asukkaiden virkistyskäytön lisäksi matkailussa. Alavieska sijoittuu lähelle Kalajoen matkailualueita, joiden vetovoimaa voidaan lisätä talvimatkailulla Alavieskaan. Seudulliset kohteet on yhdistetty kunnan alueella reitein toisiinsa. Lumikurun alueen monipuolisia mahdollisuuksia lisäävät suunnistusmahdollisuudet. Alueelta on tehty suunnistuskarttoja.

Virkistys- ja liikuntakohteista paikallista merkitystä on kolmella uimapaikalla (Rilkkeen monttu, Petäjälampi ja Alavieskanjärvi). Lisäksi tärkeiksi kohteiksi on nostettu Jukumaja, Kiikkukivi, Pappilanniva ja Ämmänkallio. Jukumaja on Jukulaisten kylällä sijaitseva tilapäismajoitukseen ja kokouskäyttöön soveltuva tila, jonka vieressä on valaistu latu/pururata. Kiikkukivi on nähtävyys Jukulaiseen menevän tien varrella. Pappilanniva ja Ämmänkallio taas palvelevat taajaman lähivirkistyskäyttöä Pappilanniemen lisäksi. Näillä kohteilla on merkitystä lähinnä kunnan asukkaiden virkistykselle, mutta kohteita kehitettäessä niistä voi nousta myös matkailukohteita.

Lumikuru ja Linnakallio

3.2.2 Sisä- ja ulkoliikuntatilat

Reitistöjen yleissuunnitelmaan on kerätty kunnan sisä- ja ulkoliikuntatilat. Sisäliikuntatiloista Keskustan pallokenttä, ala-asteen liikuntasali ja Virin talo sijaitsevat keskustaajamassa. Lisäksi kunnasta löytyy metsästysseuran sisäämpumarata raviradan läheisyydestä.

Ulkokenttiä kunnasta löytyy runsaasti. Yleisluistelu- ja jääkiekkokenttiä on Taluskylällä, Someronkylällä, Käännänkylällä ja Kähtävällä. Kentät ovat lakkautettavien koulujen yhteydessä. Näiden ja muiden kouluihin liittyvien liikuntapaikkojen (valaistut ladut, luistinradat) säilyminen koulutoiminnan lakkaamisen jälkeen aiotaan turvata kunnan toimesta. Sen sijaan koulurakennusten sisäiset tilat (esim. jumppasalit) voivat olla vaarassa poistua käytöstä. Asia riippuu koulukiinteistöjen tulevasta käytöstä ja omistajasta. Kylien koulujen virkistyskohteet ovat tärkeitä taajaman ulkopuolisten alueiden asukkaille.

Ulkoliikuntapaikkoja ovat lisäksi Someronkylällä (Lumikurun läheisyydessä) oleva ampumarata sekä ravirata keskustasta Taluskylän suuntaan. Taajamassa on keskusurheilukenttä Virin talon läheisyydessä, jossa on myös jääkiekkorata ja tenniskenttäalue. Keskustaajamasta löytyy myös Alavieska-sali. Taluskylällä on yleisluistelukentän lisäksi harjoituskenttä.

Varsinaisten ulkoliikuntatilojen lisäksi suunnitelmaan on merkitty moottorikelkkareitin taukopaikat sekä laavut ja muut pysähdyspaikat. Nämä kohteet palvelevat lähinnä reitistöjen käyttäjiä etappeina. Suunnitelmaan on lisäksi merkitty pysähdyspaikkatarpeita Järviojan

kanavan varrelle. Tarpeet koskevat suosittua reittiä, jonka varrelle tulisi kehittää esim. laavuverkosto.

3.2.3 Kulttuurikohteet

Virkistyskannalta tärkeitä kulttuurikohteita on Alavieskassa kaksi: Järviojan kaivajien muistomerkki sekä Pappilan pihapiirin kotiseutumuseo ja kesäkahvila. Nämä voivat toimia reitistöjen käyttäjien pysähdyspaikkoina tai muina vierailukohteina.

3.2.4 Reitit

Suunnitelmassa on erotettu pyöräilyreitit, vaellusreitit, valaistut hiihtoladut/kuntopolut, hiihtoladut, moottorikelkkareitit sekä veneily- ja kanoottireitit.

Tärkein pyöräilyreitti on Kalajoen suuntainen vanhan valtatie 27:n yhteys. Se on jokirantaa hyödyntävä virkistys- ja kevyenliikenteen väylä. Tämä reitti jatkuu kirkonkylän itäpuolelta jokivarressa Niemelänkylän kautta Ylivieskan suuntaan useampaa linjausvaihtoehtoa myöten. Lisäksi reittejä on kirkonkylältä sekä etelään että pohjoiseen. Nämä pyöräilyreitit yhdistävät Alavieskan kylien kautta ympäröiviin kuntiin.

Pyöräilyreitteinä on mahdollisuus hyödyntää alemman tason tieverkkoa, jolloin erillinen väylä ei ole välttämättä tarpeellinen. Kuitenkin kehityskuvatyön aikana esille nousivat erityisesti käynnissä olevan kyläkoulujen lakkauttamisen tuomat tarpeet kevyenliikenteen verkostolle. Erillisen kevyenliikenteen väylän rakentamista Kähtävän ja kirkonkylän välille pidettiin tärkeänä. Kehityskuvassa myös oletetaan keskustaajaman sisäisten kevyenliikenteen yhteyksien kehittyvän.

Alemman tason tieverkosto soveltuu vähäliikenteisillä osuuksilla pyöräilyreitiksi ilman erillistä väylääkin.

Kunnassa on tällä hetkellä kaksi vaellusreittiä/luontopolkua: Ryökönkankaan luontopolku luonnonsuojelualueelle sekä Piimäpolku Kähtävältä Jussilan kämpälle. Molemmat polut on merkitty kartalle suuntaa antavina, koska tarkkaa linjausta ei ollut saatavilla.

Kylien koulujen yhteydessä Taluskylällä, Jukulaissa ja Kähtävällä on valaistut kuntopolut, jotka toimivat talvisin hiihtolatuina. Vastaavat polut löytyvät myös Lumikurun ympäristöstä sekä Pappilanniemestä. Muista hiihtoladuista tärkeimmäksi on merkitty Kalajoen jäällä kulkeva latuyhteys Ylivieskan suuntaan. Muita yhteyksiä ovat Taluskylälle (Linnakalliolle) ja Lumikuruun menevät reitit. Näiden kahden yhteyden osalta tarkka sijainti saattaa vaihdella vuosittain lumitilanteen mukaan. Reiteille tulisi kuitenkin tehdä tarkempi suunnitelma, jossa linjaus päätettäisiin ja maanomistajia kuultaisiin. Samalla rakennettaisiin siltoja ojien ja muiden vesistöjen yli.

Kunnan moottorikelkkareitistö on kattava, eikä olekaan tilanteeseen ole katsottu tarvittavan lisäyksiä.

Myös Kalajoen virkistysmahdollisuuksien hyödyntäminen on kehityskuvatyön perusteella tärkeää. Jatkosuunnittelussa tulisi huomioida Pappilanniemen virkistysalueiden ja reittien jatkorakentaminen, rantautumispaikat ja joen kalastusmahdollisuuksien lisääminen. Kunnassa on tällä hetkellä veneily- ja kanoottireittimahdollisuus Kalajokea pitkin Ylivieskan suuntaan. Kalajoen suuntaan ongelmaksi nouseva kosket, joten tähän suuntaan reittiä ei ole merkitty.

3.2.5 Reittitarpeet

Uusia pyöräily- eli kevyenliikenteen yhteyksiä on merkitty kirkonkylältä Someronkylän suuntaan. Oleva tieverkosto mahdollistaa pyöräilyn rengasreitin. Reitin varrelle jää muutamia kohteita, jotka voidaan katsoa mahdollisiksi pysähdyspaikoiksi. Toinen tärkeä yhteystarve on Kalajoen pohjoispuolta Ylivieskan suuntaan sekä Jukulaiseen. Myös Kalajoen eteläpuolen reitit Ylivieskan suuntaan tulee yhdistää rengasreitit mahdollistaviksi yhteyksiksi. Myös kyläalueilla tulee lisätä kevyenliikenteen yhteyksiä sekä kävely- ja pyöräilyreittejä tarpeen mukaan.

Ulkoilu- ja vaellusreittitarpeista tärkeimmäksi on nostettu Pappilanniemestä lähtevä yhteys Kalajokivartta Kalajoen suuntaan (erityisesti osuus Pappilanniemestä Puustellintielle). Tämä yhteys palvelee taajaman asukkaita. Reitiltä on merkitty pistoyhteystarve pyöräilyreiteille, lisäksi jokirantaan tulisi rakentaa pysähdyspaikka, esimerkiksi laavu. Paikaksi on ehdotettu Järviojan laskupaikkaa Kalajokeen.

Toinen tärkeä kohde on Järviojan kanava, jota tulee hyödyntää virkistys- ja elämyskohteena. Järviojan varsi on maisemallisesti jylhä. Kanavanvarren käyttö mahdollistaa lyhyemmät ja pidemmät rengasreitit taajamasta. Lisäksi kanavan varrella on useita pysähdysmahdollisuuksia sekä – tarpeita.

Järviojan varren ulkoilureitti yhdistyy Lumikurun reitteihin. Tästä eteenpäin reittejä tulisi jatkaa niin, että saataisiin kunnan pohjoisosiin pitkä vaellusreitti Linnakallion kautta. Tämän reitin

linjaus on tässä vaiheessa suuntaa-antava, lisäksi taajaman ja Linnakallion välillä reitti voi hyödyntää latupohjaa. Reitti tulisi suunnitella niin, että kunnan pohjoisosien kallioiset alueet jäisivät reitin varrelle mielenkiintoisina maisemina ja kulkumaastoina. Reitin tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida metsätalouden tarpeet.

Ulkoilu- ja vaellusreitit voisivat palvella myös maastopyöräilyn tarpeita. Reitit tulee suunnitella tarkemmin, ja toteuttaa käyttäjälähtöisesti. Reittilinjausten tarkentuessa niiden varrelle tulee kehittää taukopaikkoja (mm. laavuja ja autiotupia) tarpeelliseksi katsottavin välimatkoin.

3.2.6 Muuta

Kunnan matkailupalvelun kehittämistä tukisi vapaa-ajanasukkaiden houkuttelu. Nykyiseen nähden kesämökkien määrää voivat lisätä kunnassa tyhjilleen jäävät talot. Kesämökkien lukumäärän lisääminen nähdään muutenkin positiivisena mahdollisuutena. Esimerkiksi oman kunnan vanhusväestö voi tarvita kakkosasuntoja tai vapaa-ajanasuntoja.

Kallioisia alueita kunnan pohjoisosassa.

4 REITISTÖSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN

Koko kunnan kattava tarkastelu (reitistöjen yleissuunnitelma) osoittaa niin polkupyöräily-, melonta-, latu-, vaellus-, ratsastus- kuin moottorikelkkareitit ja niiden yhteystarpeet, sekä huomioi ylikunnallisten reittien jatkuvuudet. Lähivirkistysalueet ja kunnallista ja seudullista merkittävyyttä omaavat virkistyskohteet on suunnitelmassa kytketty osaksi reitistöjä.

Reitistöjen yleissuunnitelmaan on koottu tiedot olevista reiteistä sekä osoitettu niiden väliset olevat yhteydet tai yhteystarpeet. Suunnitelman mukaisten reittien, kohteiden tai taukopaikkojen toteuttajana voivat olla kunnan lisäksi kyläyhdistykset tms. kolmannen sektorin toimijat. Reitistöjen yleissuunnitelman avulla voidaan kunnan sisäisten toimijoiden lisäksi lisätä yhteistyötä naapurikuntien kanssa.

Reitistöjen yleissuunnitelman laatimisen ja toteutuksen lisäksi kunnassa voidaan tehdä toiminnallisia suunnitelmia esim. merkittävimpien virkistysalueiden tai matkailukohteiden kehittämiseksi.

Reitistöt otetaan huomioon kunnan tulevilla kaavahankkeissa.

Taukopaikka. Kuvan lähde: Kähtävän kyläyhdistys ry (<http://www.kahtava.net>)

